

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 673/2024-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetího (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Bauer s.r.o., Štúrova 19, Košice, proti postupu Krajského súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 4To/93/2021 a jeho uzneseniu č. k. 4To/93/2021-568 z 13. decembra 2021 a proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 4Tdo/19/2024 a jeho uzneseniu zo 16. apríla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. b), c) a d) dohovoru postupmi a rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Žiada zrušiť napadnuté rozhodnutia, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, priznať mu finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

2. Rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie č. k. 5T/82/2020-497 z 27. októbra 2021 bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu tyrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. Okresný súd podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodil sťažovateľa spod skutku I obžaloby Okresnej prokuratúry Košice-okolie sp. zn. 2 Pv 240/20/8806 z 9. júla 2020 právne kvalifikovaného ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona.

3. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie, v ktorom namietal, že súd opomenul riadne sa vysporiadať s viacerými námietkami relevantnými pre konanie a zistený skutkový stav je

v zjavnom rozpore s reálnym stavom. Poukazoval na to, že závery znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou PhDr. Vierou Truskovou sú svojvoľné a tento nie je preskúmateľný, odôvodnený a existujú dôvodné pochybnosti o jeho správnosti. Sťažovateľ ďalej namietal, že na účely odstránenia rozporov v predmetnom znaleckom posudku navrhoval doplnenie dokazovania návrhom z 20. apríla 2021, ktorému okresný súd bez akéhokoľvek zdôvodnenia nevyhovel. Sťažovateľ uviedol, že znalecký posudok znalkyne MUDr. Kornélie Fabišíkovej považuje za svojvoľný, názory v ňom uvedené za neudržateľné a nepreskúmateľné. Sťažovateľ spochybňoval vierohodnosť svedeckej výpovede svojho syna a ďalších svedkýň, ktoré mali byť kamarátkami poškodenej, a tiež namietal, že nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. d) Trestného zákona.

4. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením z 13. decembra 2021 tak, že odvolanie sťažovateľa ako nedôvodné zamietol. Krajský súd uviedol, že skutkový stav bol ustálený bez akýchkoľvek pochybností a právna kvalifikácia skutku zodpovedá zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona z dôvodov, ako to je podrobne rozvedené v napadnutom rozsudku. K spôsobu hodnotenia dôkazov krajský súd uviedol, že ak okresný súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, krajský súd nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, lebo sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom.

5. Sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu dovolanie založené na dôvodoch v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného poriadku. Porušenie práva na obhajobu podstatným spôsobom videl sťažovateľ v tom, že jeho odsúdenie bolo založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Tiež v podanom dovolaní spochybňoval vierohodnosť svedeckej výpovede svojho syna a ďalších svedkýň, ktoré mali byť kamarátkami poškodenej, a spochybňoval odbornosť a objektivitu znalkyň, ktoré v danej veci vypracovali znalecké posudky. Sťažovateľ namietal aj nesprávne právne posúdenie skutku.

6. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol. K namietanému porušeniu práva na obhajobu uviedol, že v rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže preskúmať len to, či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Dovolací súd uviedol, že nie je oprávnený preskúmať spôsob hodnotenia dôkazov, ktoré boli v konaní vykonané v súvislosti s námietkou nevierohodnosti výpovede syna sťažovateľa a svedkýň, ktoré mali byť kamarátkami poškodenej. Rovnako pokiaľ ide o námietky sťažovateľa proti znalkyniam a ich znaleckým posudkom, s tými sa dovolací súd nestotožnil a uviedol, že ide o dôkazy, ktoré boli získané v súlade so zákonom. Najvyšší súd preto dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nevidel. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd uviedol, že ani tento dovolací dôvod nie je naplnený vzhľadom na to, že námietky sťažovateľa boli skutkového charakteru, pretože smerujú proti skutkovým zisteniam okresného súdu a najvyšší súd nie je oprávnený skutkové zistenia nijako meniť alebo dopĺňať.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ považuje rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu za arbitrárne, neprimerané, neodôvodnené, svojvoľné a nezákonné, porušujúce jeho právo na spravodlivý proces zaručené mu v čl. 6 ods. 1 dohovoru a jeho právo na súdnu ochranu zaručené mu v čl. 46 ods. 1 ústavy. Súčasne napadnuté rozhodnutia porušujú jeho právo na obhajobu zaručené mu v čl. 6 ods. 3 písm. b), c) a d) dohovoru a jeho právo na osobnú slobodu a právo na trestné stíhanie zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, zaručené mu v čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy.

8. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutým rozhodnutiam namieta akceptovanie „nezákonného trestného stíhania“ a svojvoľnej a nezákonnej úpravy skutkovej vety obžaloby súdom prvého stupňa zo strany krajského súdu a absolútne nevysporiadanie sa s argumentmi uplatnenými k porušeniu práv sťažovateľa v trestnom konaní, najmä z hľadiska zákonnosti získania, vykonania a vyhodnotenia dôkazov v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s § 2 ods. 12 Trestného poriadku, najmä neexistenciou zákonného „začatia trestného stíhania“ pre skutok, pre ktorý je sťažovateľ právoplatne odsúdený, práva na spravodlivý proces, ako aj zásady kontradiktórnosti trestného konania, rovnosti strán a zbraní.

9. Je toho názoru, že jeho právoplatné odsúdenie je v rozpore so zásadou „*in dubio pro reo*“ za hrubo nesprávnej právnej kvalifikácie skutku na základe nezákonných dôkazov arbitrárnym a svojvoľným spôsobom bez zachovania zásady „totožnosti skutku“ a je absolútne rozporné s jeho právom na spravodlivý proces, obhajobu a osobnú slobodu a právom na trestné stíhanie zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, zaručeným mu v čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Ústavný súd pred tým, než pristúpi k predbežnému prerokovaniu ústavnej sťažnosti sťažovateľa, považuje za nutné poznamenať, že podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je viazaný nielen rozsahom, ale aj dôvodmi ústavnej sťažnosti. Vo vzťahu k ústavnej sťažnosti sťažovateľa to má za následok, že sa napadnutými postupmi a rozhodnutiami všeobecných súdov bude zaoberať len cez prizmu kritiky skutkovej stránky sťažovateľovej trestnej veci s dôrazom na relevantné argumenty sťažovateľa.

12. Ústavný súd vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie práva vykonanej všeobecnými súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

III.1. K napadnutému postupu a uzneseniu krajského súdu:

13. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne. Vo vzťahu k postupu a uzneseniu krajského súdu ako súdu odvolacieho disponoval odsúdený mimoriadnym opravným prostriedkom – dovolaním, o ktorom bol oprávnený a povinný rozhodnúť najvyšší súd ako súd nadriadený. Dovolanie tak predstavuje účinný právny prostriedok ochrany práv, ktorý sťažovateľ využil. Existencia dovolacieho konania pred najvyšším súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o postupe a uznesení krajského súdu. Z uvedeného dôvodu musel ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému postupu a uzneseniu najvyššieho súdu:

14. Vo vzťahu k namietanému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Sťažovateľ konkrétne namieta stručné a nedostatočné odôvodnenie uznesenia dovolacieho súdu a neposkytnutie jasných odpovedí na svoju argumentáciu. Najvyšší súd mal rozhodnúť formalisticky, arbitrárne, a teda nezákonne.

15. K tomu treba uviesť, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je právo na určitú kvalitu súdneho konania. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

16. V popísaných okolnostiach ústavný súd považuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za ústavne plne udržateľné, nesignalizujúce ústavnoprávne defekty, ktoré by si vyžadovali prijatie ústavnej sťažnosti v tejto časti na ďalšie konanie. Sťažovateľova kritika v ústavnej sťažnosti sa opiera predovšetkým o závery a vyčítané nedostatky zistené okresným súdom, resp. krajským súdom, o čom, ako už bolo uvedené, neprislúcha ústavnému súdu viesť v tomto konaní polemiku. Takýto prieskum prislúcha jedine najvyššiemu súdu, ktorému tieto nedostatky musí prezentovať dovolateľ v podanom dovolaní. Je výlučnou vecou sťažovateľa, ako dôkladne precizuje dovolacie dôvody, ktoré v hierarchii súdov posudzuje najvyšší súd. Sťažovateľ podal dovolanie, v ktorom napádal najmä osoby znalkýň a ich pracovné postupy. V tejto časti mu najvyšší súd odpovedal a svoj názor na túto námietku explicitne uviedol. Ďalej namietal výpovede svedkov a rozpory v nich, pričom aj v tejto časti najvyšší súd zaujal stanovisko, ktoré doplnil aj o výklad podstaty dovolacieho konania. Ako poslednú relevantnú námietku sťažovateľ prezentoval nesprávne právne posúdenie skutku. Tejto otázke sa dovolací súd venoval od bodu 29 napadnutého uznesenia, pričom rovnako uviedol nielen teoretické východiská svojej úvahy o neexistencii dovolacieho dôvodu, ale

vyjadril sa aj konkrétne v bode 32 napadnutého uznesenia. Ústavný súd sumarizujúc dodáva, že najvyšší súd ako súd dovolací tak na sťažovateľom zistiteľným spôsobom vyslovenú dovoláciu kritiku reagoval, a to nielen všeobecnými konštatáciami, ale aj vlastným hodnotením.

17. Je potrebné dodať, že ak sťažovateľ ústavnou sťažnosťou zamýšľal závery dovolacieho súdu účinne spochybniť, bolo nutné predostrieť argumentáciu adresnejšie zameranú na konkrétne formulované vysvetlenia najvyššieho súdu. Ústavná sťažnosť však tomuto očakávaniu neučinila zadosť a zostáva „na povrchu“, len na úrovni všeobecne formulovaných výhrad, s ktorými sa sám najvyšší súd vysporiadal, a preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku má za následok, že už bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa artikulovaných v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. decembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu